

Lázeňský zpravodaj

Čtvrtletník Léčebných lázní Lázně Kynžvart — ročník 2. — číslo 1 — leden - březen 2017 — zdarma

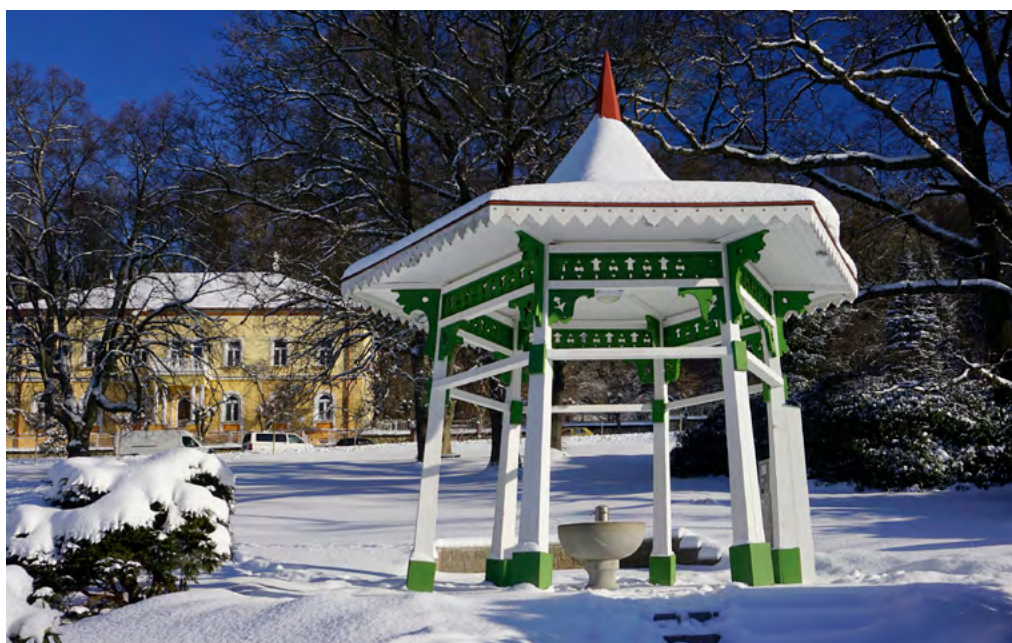
ÚVODNÍ SLOVO

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, vážení klienti a partneři,

dovolte mi nejdříve Vám všem popřát do roku 2017 mnoho zdraví, štěstí a úspěchů, a to jak v osobním tak i pracovním životě. Taktéž si dovoluji popřát i Léčebným lázním rok 2017 minimálně tak úspěšný, jako byl ten předchozí.

Na počátku každého roku se každý z nás ohlíží a hodnotí rok právě skončený, aby si následně stanovil nová předsevzetí a plány na rok následující. Podobně tak učiním i já z pozice ředitele Léčebných lázní. Rok 2016 byl rokem velmi dobrých ekonomických výsledků. Hospodaření společnosti je od roku 2014 stabilizované, v průběhu roku se celková obsazenost lázeňských lůžek pohybovala na samé hranici kapacity lázeňského zařízení. Z pohledu investičních akcí se podařilo dokončit terasu u lázeňské kavárny, opravu venkovních prostorů u pramenu Richard, kompletní obnovu IT sítě společně s pořízením nového softwaru i hardwaru, částečnou opravu povrchů parkovacích ploch a chodníků v areálu lázní. V roce 2016 byly mj. zahájeny projekční práce na kompletní rekonstrukci LD Záboj a velkou součástí revitalizace lázeňského parku.

Přes všechny výše uvedené akce konstatuji, že Léčebné lázně mají pro zlepšení komfortu svých pacientů a návštěvníků velké rezervy. Proto na rok 2017 plánujeme řadu významných investičních akcí v takovém finančním rozsahu, který v historii společnosti neměl obdoby. Z těch největších lze jmenovat již zmíněnou rekonstrukci LD Záboj (předpoklad dokončení v r. 2018), revitalizaci lázeňského parku, pořízení nové meteorologické stanice, vybudování sportovního víceúčelového zařízení a postupná

obnova nábytku ve všech lázeňských domech.

Již letos jsme rozšířili spektrum léčebných indikací o indikace pohybové, a to jak pro dětské, tak i dospělé pacienty.

Naším hlavním cílem je zvyšování kvality a úrovně péče o Vás, naše klienty. Toho chceme dosáhnout zkvalitněním již poskytovaných služeb v oblasti léčby, ubytování, stravování a v neposlední řadě i z hlediska pestrosti kulturních akcí. Letos je v plánu rozšíření atrakcí bazénové centra o vířivku a solárium, vybudování půjčovny sportovního vybavení včetně elektrokol a koloběžek, a mnoho dalšího.

Vážení pacienti, vážení hosté věřím, že pobyt strávený v našich lázních bude pro Vás z hlediska léčby nejen prospěšný, ale také zajímavý a atraktivní. Doufám, že se k nám budete rádi vracet a stanete se pravidelnými návštěvníky nejen lázní, ale i města Lázně Kynžvart a jeho krásného okolí.

Ing. Jan Ludvík, MBA, ředitel.

MEDISPA pro LLLK

Léčebné lázně Lázně Kynžvart obdržely v lednu nový certifikát.

MEDISPA je zájmové sdružení právnických osob podnikajících v oblasti léčebného lázeňství na území Karlovarského kraje. Přidruženými členy jsou Karlovarský kraj a Správa přírodních léčivých zdrojů a kolonád Karlovy Vary. Sdružení bylo založeno před 10 lety – v období, kdy vznikala celá řada nových lázeňských hotelů a penzionů, které velmi často využívaly pouze svoji polohu v lázeňských místech a nabízely svým hostům služby s nízkou úrovní kvality (např. procedury bez použití přírodních léčivých zdrojů, podávání procedur personálem bez příslušného odborného zdravotnického vzdělání apod.). Hlavním cílem sdružení MEDISPA proto od samého začátku bylo dlouhodobě sledovat kvalitu poskytovaných služeb v jednotlivých lázeňských zařízeních a dodržování všech

platných legislativních norem. K tomu slouží přísná certifikační kritéria, jejichž dodržování pravidelně kontroluje odborná komise. Pokud certifikační proces proběhne úspěšně, obdrží lázeňské zařízení certifikát MEDISPA a samolepky s logem, které jsou následně umístěny na vstupních dveřích jednotlivých hotelů a jejich balneoprovozů. Klient přijíždějící na svůj léčebný pobyt do takto označeného zařízení má tyto základní jistoty: péči odborných lékařů a kvalifikovaného zdravotnického personálu, nepřetržitou službu zdravotních sester, široký výběr procedur s využitím místních přírodních léčivých zdrojů, stravu připravovanou pod dohledem odborníků na dietologii.

Pod značkou MEDISPA najdete to nejlepší z českého lázeňství: intenzivní využívání přírodních léčivých zdrojů v léčebném procesu, profesionální péči odborníků i pestrou nabídku doplňkových služeb.

REKONSTRUKCE LÁZEŇSKÝCH PARKŮ v LÉČEBNÝCH LÁZNÍCH LÁZNĚ KYNŽVART

Herní sestava „Hrad“

Kneippovy chodníčky

Vodní hrátky

Bludiště

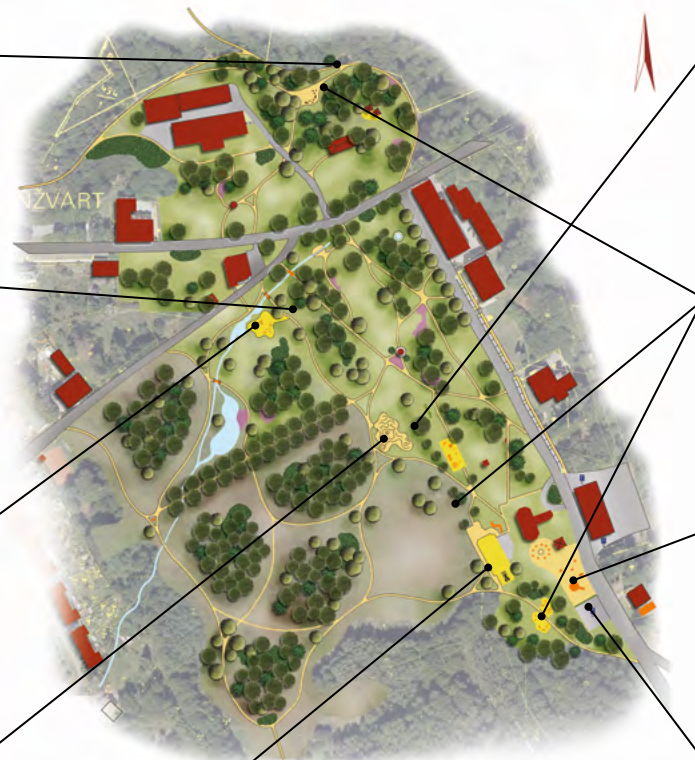

Víceúčelový herní prostor

Možná jste si již všimli, že po změně ve vedení léčebných lázní jsou značné a zřetelné změny v samotných lázních. Snaha o jejich zvelebení začíná být již vidět. Již od jara roku 2016 se netajíme tím, že bychom rádi dali do pořádku lázeňský park, který si zaslouží zvláštní péči a zatraktivnění. Vedle pouhého ošetření parku je hlavním cílem rozšíření nabídky pro léčbu i trávení volného času. Abychom postupovali podle logického a finančně akceptovatelného harmonogramu, nechali jsme si odbornou firmou zpracovat koncepční studii, s níž bychom Vás rádi seznámili.

Řešené území parkových ploch se rozkládá ve svahu pod lázeňskými domy lázní až po zástavbu činžovních domů pod lázněmi, a od LD Balneo až pod LD Výsluní. Horní část prostoru tvoří udržovaný park, spodní část je dnes nevyužívaná, silně zarostlá náletovou zelení.

Studie řeší celkovou koncepci parku s přihlédnutím k historickému

vývoji území. Původní Metternichova koncepce počítala s prodejem parcel pro výstavbu dalších lázeňských domů, a proto byl zastavovací plán koncipován půdorysně ve tvaru podkovy, kterou osově protínala centrální alej. Koncem minulého století byl ale tento záměr zásadně narušen výstavbou bazénového komplexu a navíc je ve svažitém terénu tento typ pravidelného uspořádání stěží použitelný. Proto bylo rozhodnuto vytvořit novou koncepci v přírodně-krajinářském stylu s rozvolněnými travnatými plochami.

Nové pojetí navrhuje novou cestní síť, která logicky propojuje budovy s novými i stávajícími zájmovými prvky parku a člení území na okruhy umožňující procházky o různých délkách a náročnostech. Štěrpkopkové cesty ohraničí nové plochy, na kterých budou založeny parkové trávníky, květnaté louky, trvalkové záhony.

V části území, kde je dnes pravidelně udržovaný park, jehož centrálním bodem je pavilon s pramenem Richard, se nachází řada mohutných stromů, které budou ošetřeny, ale pozůstatek původní koncepce – centrální stromořadí z jirovců, které je ve špatném zdravotním stavu, bude odstraněno.

Spodní níže položená část území je silně zarostlá náletovou stromovou vegetací, kde se však nachází celá řada kvalitních stromů, které mají velký potenciál vytvořit kosterní porost nového parku. Park bude doplněn jak o solitérní dřeviny,

tak skupiny stromů a keřů a také některé zajímavé kultivary, které zvýší atraktivitu parkového prostoru svým květem, vybarvením listů nebo zajímavým habitusem. Významným krajinným prvkem je obnova aleje vedoucí od pramene Richard ke spodní hranici parku. Alej dnes již nemá přímou návaznost na městskou zástavbu, ale je v pěkném, vzrostlém stavu do celkové koncepce bude podpořena zakončením u vhodného uměleckého artefaktu.

Park bude obsahovat nové herní prvky pro děti všech věkových kategorií, sportovní vybavení pro dospělé a nový mobiliář.

Protože se lázně snaží být v současné době lázněmi rodinnými, poskytujícími léčebně rehabilitační péči dětem od 1,5 roku po dorost, ale i dospělým pacientům, byly do parku začleněny některé nové aktivity a prvky, které podporují pohybovou aktivitu především dětí, ale součástí jsou také sportovní a rekondační prvky pro dospělé až po seniorský věk.

Z dětských herních prvků byly navrženy:

- vodní hrátky na potoce
- bludiště z živých plotů
- vrbové tunýlky
- lezecké stěny
- hřiště s umělým povrchem
- ohniště
- venkovní třída „slon“
- altán k výuce i ke hrám
- herní prvky pro nejmenší
- herní sestava „hrad“
- venkovní zemní trampolína

Vrbové tunýlky

Fitness a workout prvky

Venkovní školní třída „Slon“

Venkovní trampolína

Sportovní vybavení pro dospělé zahrnuje:

- venkovních fitness
- workoutové prvky

Do kategorie mobiliáře patří nejen lavičky rozmístěné podél cest a v travnatých plochách, ale také odpočívadla pod stromy či lehátka na slunečné louce.

V rámci rekonstrukce zamýšlíme obnovit fontánku před lázeňským domem Orlik.

Co nás čeká letošní rok?

První etapou revitalizace lázeňských parků bude obnova části před lázeňským domem Balneo se založením nových pěstín, úprava chodníků směrem do města, vybudování klidových a odpočinkových míst v oprostoru před balneoprovozem a příprava pro instalaci fitness prvků. Do poloviny roku by měla být dokončena výstavba víceúčelového relaxačního a rehabilitačního prostoru pod bazénem. Od počátku roku počnou rovněž práce na ozdravení a koncepčním prokácení náletových porostů ve spodní části parku. Současně bude probíhat průběžná výměna laviček a veřejného osvětlení.

Za možné komplikace a obtěžování investiční činností přijmete naši omluvu. Děláme to pro Vás.

PŘEDSTAVENÍ LÉČEBNÝCH LÁZNÍ LÁZNĚ KYNŽVART

HISTORIE LÁZNÍ

Přesto, že povědomost o místních minerálních pramenech sahá do poloviny 15. století, s jejich využitím pro léčebné účely se započalo až v polovině 19. století. V roce 1856 přišel prof. dr. Friedrich Jäger, osobní lékař knížete Richarda Clemense Metternicha s nápadem, zkoumat i fyzikální chování minerálních pramenů. Navrhl adaptaci pramenů a zbudování lázeňské budovy s vanami pro podávání koupelí. V té době byla postavena přízemní budova s 9 vanami a kotlem na ohřev vody vlevo od silnice ve směru na Kladskou (dnes již neexistuje). Bylo jíáno v té době šest pramenů, z toho Viktor a Richard byly využívány k pitným kúrám, ostatní prameny k uhlíčitým koupelím. Uznání minerálních pramenů za „léčivé“ v roce 1862

dalo impuls ke skutečnému rozvoji lázeňství v Kynžvartu. Kníže Richard Metternich nechal postavit v roce 1863 první lázeňský hotel „Metternich“ (dnešní lázeňský dům Orlik) a jak se zvyšovala návštěvnost lázní, přibývaly postupně další hotely např. hotel „Beer“ (dnešní Zábój) nechal postavit Kašpar Beer, starosta a hoteliér v Kynžvartu jako hotel s kasinem a koncertním salónekem, se zahradní restaurací a tanečním parketem. Hotel „Kindl“ (stával mezi LD Šárka a LD Libuše, ale v 70. letech 20. století byla pro špatný stavební stav provedena jeho demolice) nechal postavit lékař MUDr. Josef Kindl, pozdější starosta obce. K rozvoji lázeňství přispělo jistě i napojení železnice z Kynžvartu na trať Vídeň - Cheb v roce 1872. V Kynžvartu zastavovaly i luxusní vlaky (na rozdíl

od současnosti). V roce 1885 byla postavena budova balneoterapie a dřevěná kolonáda (dnes již neexistující) pro příjemnější využití času lázeňských hostů. Lázeňské budovy byly stavěny v novorenesančním stylu. Město obdrželo v roce 1908 úřední označení „Lázně Kynžvart“.

Od založení lázní až do druhé světové války navštěvovala lázeňské zařízení v Kynžvartu bohatá klientela včetně celé řady významných osobností politického i podnikatelského života. Hned v první sezóně se zde ubytovala belgická královna, v roce 1876 baron a vídeňský bankéř Nathaniel Rothschild, v roce 1885 holandský král Wilhelm III. s chotí a princeznou, anglický král Eduard VII. v roce 1903 a v období mezi světovými válkami další významné osobnosti - předseda vlády Antonín Švehla, Dr. Edvard Beneš, Karel Kramář, španělský král Alfons XIII. a jiní. Rozvoj lázeňství zastavila druhá světová válka. Z lázeňských hotelů se stal lazaret a byli zde léčeni ranění němečtí vojáci.

Po válce pokračoval rozvoj lázeňství - ovšem už ve vlastnictví státu. Rok 1950 se stal důležitým mezníkem v historii lázní tím, že místo dospělých pacientů se zde začaly léčit děti. V době epidemie černého kašle v Praze shledal prof. Procházka z nemocnice na Bulovce zdejší podnebí jako velmi dobré pro léčbu této

tehdy těžké nemoci. Když v průběhu dalších deseti let zásluhou důkladného očkování a používání antibiotik se stal černý kašel vzácným, byly indikace rozšířeny na všechny nespecifické (tj. netuberkulózní) nemoci plic a dýchacích cest. Účinnost zdejšího klimatu se totiž potvrdila, protože u 97 % astmatiků vymizely záchvaty dušnosti během léčení a též dlouhodobé účinky léčby byly velmi příznivé. Hlavní léčebnou metodou se kromě klimatoterapie stala fyzikální léčba včetně speciálního léčebného tělocviku, řada dalších léčebných procedur, podpůrnou léčbou pak léčba pitná a dietní. Když se zjistilo, že při léčení astmatu se nápadně zlepšuje i přidružený ekzém, bylo rozhodnuto obnovit odpočívající balneoterapii a rozšířit tak indikace o ekzém a další chronické dětské nemoci kůže. Lázeňské zařízení se stalo součástí Státních lázní Mariánské Lázně. S účinností od 1. 1. 1992 došlo k osamostatnění léčebny a vznikla státní příspěvková organizace s názvem Dětská lázeňská léčebna Lázně Kynžvart, jejímž zřizovatelem je Ministerstvem zdravotnictví ČR. S účinností od září 2013, na základě schválení nového indikačního seznamu, byla léčba rozšířena o léčbu i dospělých pacientů a organizace přejmenována na Léčebné lázně Lázně Kynžvart.

CO BYSTE MĚLI VĚDĚT O LÁZEŇSKÉ LÉČBĚ

Účinnost léčby spočívá, zjednodušeně řečeno, ve skutečnosti, že se řízeným působením přírodních léčivých zdrojů, lázeňských procedur a dalších léčebných postupů dosáhne „přeladění“ organismu pacienta a tím zvýšení obranyschopnosti a zlepšení jeho celkového zdravotního stavu.

S ohledem na specifické klimatické podmínky je velice důležitou složkou léčby právě klimatoterapie.

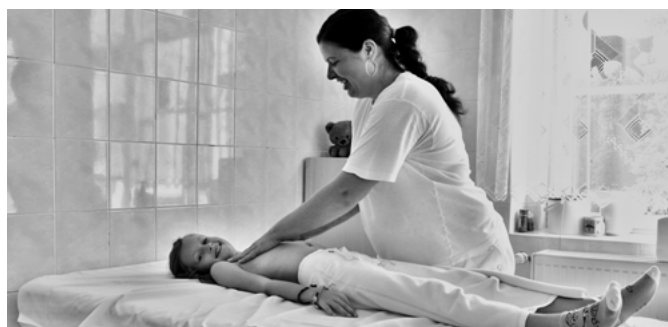
Používané léčebné postupy:

- Klimatická léčba
- Pitná léčba - minerální vody
- Inhalační léčba
- Vodoléčebné procedury
- Dechová rehabilitace
- Léčebná tělesná výchova
- Řízená terénní chůze
- Plavání a cvičení v bazénu
- Saunování

- Masáže
- Peloidní zábaly
- Elektroléčba, fototerapie
- Termoterapie
- Muzikoterapie - hra na flétnu
- Magnetoterapie
- Myofeedback - nácvik mikce
- Dietoterapie, zdrav. výchova
- Spirometrie - sledování efektu léčby u pacientů s onemocněním dýchacích cest
- Uroflowmetrie - měření efektu léčby u pacientů s onemocněním močových cest a dysfunkcí mikce

Léčebné plány jsou stanoveny individuálně dle indikační skupiny, diagnózy, věku a současného zdravotního stavu pacienta při jeho vstupním vyšetření lékařem.

Účinnost komplexní lázeňské léčby je v léčbě sledována

také pomocí dotazníků. Důkaz o výsledcích léčby je dán zpracovanou studií „Efekt lázeňské léčby dětí vyjádřený farmakoekonomicky“. Na základě této čtyřleté studie se prokázala účinnost lázeňské léčby snížením potřeby antibiotik o 54% a výrazným zlepšením zdravotního stavu u 78% pacientů.

Velice důležitou součástí léčby je upevňování sebevědomí pacientů, které je mnohdy díky působení

nemoci velice sníženo. Vhodným způsobem sportování - např. jízdu na horských kolech, plaváním - se daří zvláště u dětí vracet pacientům sebevědomí.

U léčby dětí předškolního věku s doprovodem rodiče je důležitá edukace rodičů. Tzn. naučit rodiče speciálním rehabilitačním technikám, seznámit je s podstatou choroby, se zdravým životním stylem, včetně zavedení antialergického režimu v domácnostech.

PŘÍRODNÍ LÉČIVÉ ZDROJE

KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Lázně Kynžvart jsou jednou ze čtyř významných lokalit v České republice, kde jsou na základě rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ČR klimatické podmínky schválené jako přírodní léčivý zdroj. Klima lázeňského areálu a jeho okolí je podhorské ionizující (mírně dráždivé), nadmořská výška 730 m zajišťuje polohu areálu nad hranicí přízemních mlh. Rozkládá se na JZ svahu Slavkovského lesa, který chrání areál před severními větry a případnými exhalacemi ze severní průmyslové oblasti. Svažité poloha terénu zaručuje jeho vysoké oslunění (až 130 %). Bezprostřední přítomnost hustých smíšených lesů má velký význam zvláště pro léčbu onemocnění dýchacích orgánů, a to tím, že:

- zajišťuje vysokou a stálou vlhkost vzduchu
- nabízí mimořádnou čistotu ovzduší bez alergenů
- záporné ionty, které jsou lesem produkovány, mají příznivý vliv na sliznici - napomáhají hlenotvorbě, současně snižují viskozitu hlenu a tím zlepšují jeho vykašlávání.

Čistota i další důležité parametry ovzduší jsou měřeny vlastním monitorovacím zařízením a vyhodnocovány odbornou laboratoří. Zákonem sledované škodliviny - oxid dusíku, oxid siřičitý a poléťavý prach - vykazují trvale hodnoty hluboko pod stanovené limity.

MINERÁLNÍ PRAMENY

Dalším a neméně významným přírodním léčivým zdrojem jsou minerální prameny, jimiž místní kraj bohatě oplývá.

První zmínka o nich pochází již z roku 1454, kdy „těžařská listina“ zmiňuje místní minerální prameny jako pitnou vodu pro

horníky (v té době se zdárně rozvíjela těžba zlata a cínu v místních rudných dolech).

Obecně větší zájem o minerální prameny se projevil až za vlády Marie Terezie, kdy byl vytvořen v roce 1763 soupis všech pramenů v celé rakouské monarchii - bylo jich zachyceno 656.

První větší zájem o místní prameny a jejich využití projevila až v roce 1819 kníže Clemens Wenzel Lothar Johan Nepomuk von Metternich (1773 - 1859), významný evropský aristokrat a diplomat, majitel panství Kynžvart. V té době bylo registrováno v okolí Kynžvartu na svazích Slavkovského lesa (dříve Císařského lesa) 16 pramenů.

V letech 1822 - 1824 byly kynžvartské minerální prameny podrobeny řadě chemických analýz provedených věhlasnými profesory chemie evropského formátu. Za léčivé byly oficiálně prohlášeny pražským místodržitelstvím až 19. srpna 1862.

Potvrdila se teorie, že minerální vody mají původ v povrchových vodách, které prosakují do hlubin země a obohacují se minerály, kterými protékají.

V tomto období bylo zahájeno jímání 6 pramenů, které měly největší vydatnost:

- Badequelle (Lázeňský)
- Eleonorquelle (Eleonořin - Helena)
- Neuenquelle (Nový)
- Trinquelle (Pitný - Marie)
- Viktorquelle (Viktorův)
- Schiersauerling (Čirý - Richard)

Pramen Richard byl označen na základě rozborů jako prostá studená kyselka bohatě syčená kyslíkem uhlíčitým, ostatní prameny jako železnato-zemité kyselky.

Pramen Trinkquelle byl ručně plněn do hliněných džbánek a rozeslán praktickým lékařům jako reklamní vzorek. Vzhledem

k vysokému obsahu železa se ale rychle znehodnotil a tak ke kynžvartským minerálním vodám vznikla spíše nedůvěra. V roce 1892 byla postavena u nádraží stáčírna minerální vody, potrubím do ní sveden pramen Richard a voda plněna do skleněných lahví. Byla rozesílána do mnoha evropských zemí i do zámoří. Byla označována za „nejlepší minerální vodu světa“. Pro svůj nízký obsah železa měla (a stále má) vysokou trvanlivost.

Za porovnání v některých důležitých parametrech stojí analýza chemického složení využívaných a sledovaných minerálních pramenů z roku 1970 a 2014 (mg/l):

RICHARD

	1970	2014
Sodík	7,98	10,00
Vápník	26,90	28,80
Hořčík	8,22	9,50
Železo	0,02	0,02
CO ₂	2 712,00	2 580,00

HELENA

	1970	2014
Sodík	29,91	29,40
Vápník	236,90	249,00
Hořčík	83,50	88,10
Železo	29,30	35,50
CO ₂	2 364,00	2 530,00

VIKTOR

	1970	2014
Sodík	10,80	16,60
Vápník	139,00	136,00
Hořčík	38,70	47,20
Železo	32,50	35,20
CO ₂	2 630,00	2 350,00

Je patrné, že se nesnížil obsah důležitých prvků během několika desetiletí a tedy chemizace je stabilní. Tím je splněna jedna z podmínek klasifikace léčebných minerálních vod daná právní normou - zachovat stále složení i obsah pro zdraví významného chemického prvku. Podle něho se pak přiřazuje použití minerální vody k určité indikaci.

V léčebném procesu je pramen Richard využíván na zajištění pitného režimu pacientů, prameny Helena a Viktor vzhledem k vysokému obsahu důležitých minerálů - sodíku, vápníku, hořčíku a železa - ke zlepšení fyziologické funkce lidského organismu.

Za zmínku stojí jistě důvod čerpání pramene Richard pomocí výdejního automatu. Podnět k této skutečnosti dala situace vzniklá v porevoluční době se

zneužíváním minerálky podnikateli pro komerční účely. Odběr byl tak masivní, že nebylo možné zajistit pravidelné zásobování lázeňských domů. Proto došlo v roce 1994 k instalaci výdejního automatu. To odradilo podnikatele a umožnilo čerpání vody pro pacienty a ostatní konzumenty.

V posledních letech se z iniciativy členů Českého svazu ochránců přírody a řady dobrovolníků podařilo upravit a zpřístupnit skupinu dalších místních minerálních pramenů, které vyvěrají na relativně malém prostoru asi 1 km východně od Lázní Kynžvartu. Ke čtyřem z nich vede naučná stezka „Kynžvartské kyselky“ v délce asi 2 km a obchází prameny Liščí I., Liščí II., Kančí a Jezevčí. Západně od těchto vývěrů jsou další tři prameny - Devátá kyselka, Zaječí pramen a zcela nově upravená a veřejnosti zpřístupněná (od r. 2014) minerální voda Tereza.

Minerální prameny kynžvartské oblasti jsou velkým přírodním bohatstvím. Jsou důležité zvláště tím, že se zasloužily o vznik a rozvoj lázeňství v místě a přispěly k uzdravení tisíců těžce nemocných pacientů. Ale i tím, že celá staletí slouží k občerstvování jak místních obyvatel, tak návštěvníků této destinace.

SLATINA

Koncem 19. století se pro lázeňskou léčbu používala i místní slatina. V okolí Kynžvartu bylo 11 ložisek hodnotné sirnato-železnaté slatiny. Slatina se ručně prohazovala přes síta, v kádích mísila s vodou, prohřívala a v pojízdných vanách dopravovala do kabin. Do současnosti se však žádné z ložisek nedochovalo - z velké části byla slatina vytěžena, z části ložiska vyschla. Přesto se k lázeňské léčbě slatina používá. Na základě souhlasu Ministerstva zdravotnictví ČR je dovážena kvalitní slatina, schválená jako přírodní léčivý zdroj, z Lázní Třeboň.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA V LÁZNÍCH KYNŽVARTU A JEHO OKOLÍ

MĚSTO LÁZNĚ KYNŽVART

V latinských textech Kunigeswart, Kunswart, v německých Bad Königswart. Dle historie Dr. Krause obýval území dnešního Kynžvartu pohanský keltský kmen už od roku 388 až do roku 45 před Kristem. Malé opevnění se nazývalo "Molobodný Castelum". První oficiální zmínka o Castelu je ale až z roku 972, kdy německý císař Otta I. daroval Castelum a přilehlé území biskupovi Wolfgangovi z Regensburgu. Přestože bylo území Lázní Kynžvartu osídlováno již od 12. století farníky kláštera ve Waldsassenu, objevuje se jméno obce Königswart (Kynžvart) v dokladech až o téměř 100 let později. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1214, kdy v podhradí hradu Kynžvart vznikla osada. V roce 1356 uděluje Karel IV. Kynžvartu městskou pečeť, která znázorňuje lva se štítem a třemi lilijemi. Název Königswart se ustálil až v roce 1370.

V roce 1448 se Kynžvart stal městečkem a v tomto období vrcholila těžba cínu, stříbra a zlata kolem Kynžvartu, sedláci opouštěli svá pole a snažili se rýžováním zlata v okolních potocích co nejrychleji zbohatnout. Následně musela zasáhnout vrchnost a zakázat tento druh těžby a rýžování. Kynžvart se nikdy nestal hornickým městem, jako například Jáchymov nebo Stříbro. Od roku 1630 bylo městečko v majetku rodu Metternichů. V roce 1863 zřizuje Richard Metternich vedle pramenu "Viktorka" první penzion, čímž dává základ na výstavbu celého lázeňského území a na jeho počest přejmenovává město známí kyselku na pramen "Richard".

V roce 1872 je dokončena železnice mezi Chebem a Vidní zvaná "železnice Františka Josefa". Díky zřízení této železnice začíná vzkvétat nejen lázeňství, ale i obchod se dřevem. U nádraží je postavena sklárna na průmyslové sklo, o něco později pila a stáčírna na minerální vodu. V roce 1873 kupuje kníže Otto Fridrich Schönburg-Waldeburg osadu Kladskou s přilehlými lesy a polnostmi. Později kupuje několik karpatských jelenů v Rumunsku, kříží

je se zdejšími a dosahuje tím pozoruhodných výsledků. Mezi panstvím Metternicha a Schönburga-Waldeburga je postaveno oplocení, aby zvěř nemohla migrovat. Metternich nechává zbudovat oboru nad nynějšími láznemi a druhou velkou mezi Kynžvartem a Mariánskými Láznemi. Toto byl důvod, proč nádraží je postaveno mimo katastr Lázní Kynžvartu a ne na místě dnešního Domu pro

v armádě. Lázeňská čtvrť se za války změnila v lazaret, kde byli ošetřováni ranění němečtí vojáci s amputovanými končetinami. Když se blížila v květnu 1945 fronta, stal se Kynžvart soustředěním německého odporu. V městě bylo asi 500 německých vojáků, železniční spojení bylo zcela přerušeno. K obraně byli povoláni i mladí z tábora RAD, ale funkcionáři NSDAP ovšem z města prchli. Kynžvartské ženy

a byli nahrazeni rozmanitým složením tzv. „dosídlenců“ ze všech možných koutů tehdejší republiky. Na území města dnes trvale žije zhruba 1590 obyvatel, město leží v průměrné nadmořské výšce 673 m. n. m.

ZÁMEK KYNŽVART

Historie zámku se datuje od konce 16. století, kdy pánové z Cedvic postavili jihozápadně pod pomezním hradem Kuniges-

seniory, jak bylo tehdy původně plánováno. Metternich prostě nepovolil stavbu trati přes svoji oboru.

V roce 1878 byla v Kynžvartu zřízena první telegrafní stanice a začala přestavba celého městečka do nynější podoby. Práce prováděl a řídil stavitel a zároveň starosta Johan König. Dle sčítání lidu obývalo Kynžvart v roce 1891 466 rodin, 2001 lidí, a naprosto zde převládal německý jazyk. V roce 1902 byl Kynžvart přes velké protesty místního obyvatelstva připojen k okresu Mariánské Lázně.

28. října 1918 byla vyhlášena Československá republika, ale němečtí občané s připojením Sudet k republice nesouhlasili a vyhlásili dokonce na protest svou republiku Deutsch-Böhmen. Tehdy muselo vojsko pomalu obsazovat Chebsko, Ašsko, Falknovsko (Sokolovsko) a zrovna tak i město Lázně Kynžvart, kam přišlo mírné uklidnění až roku 1921.

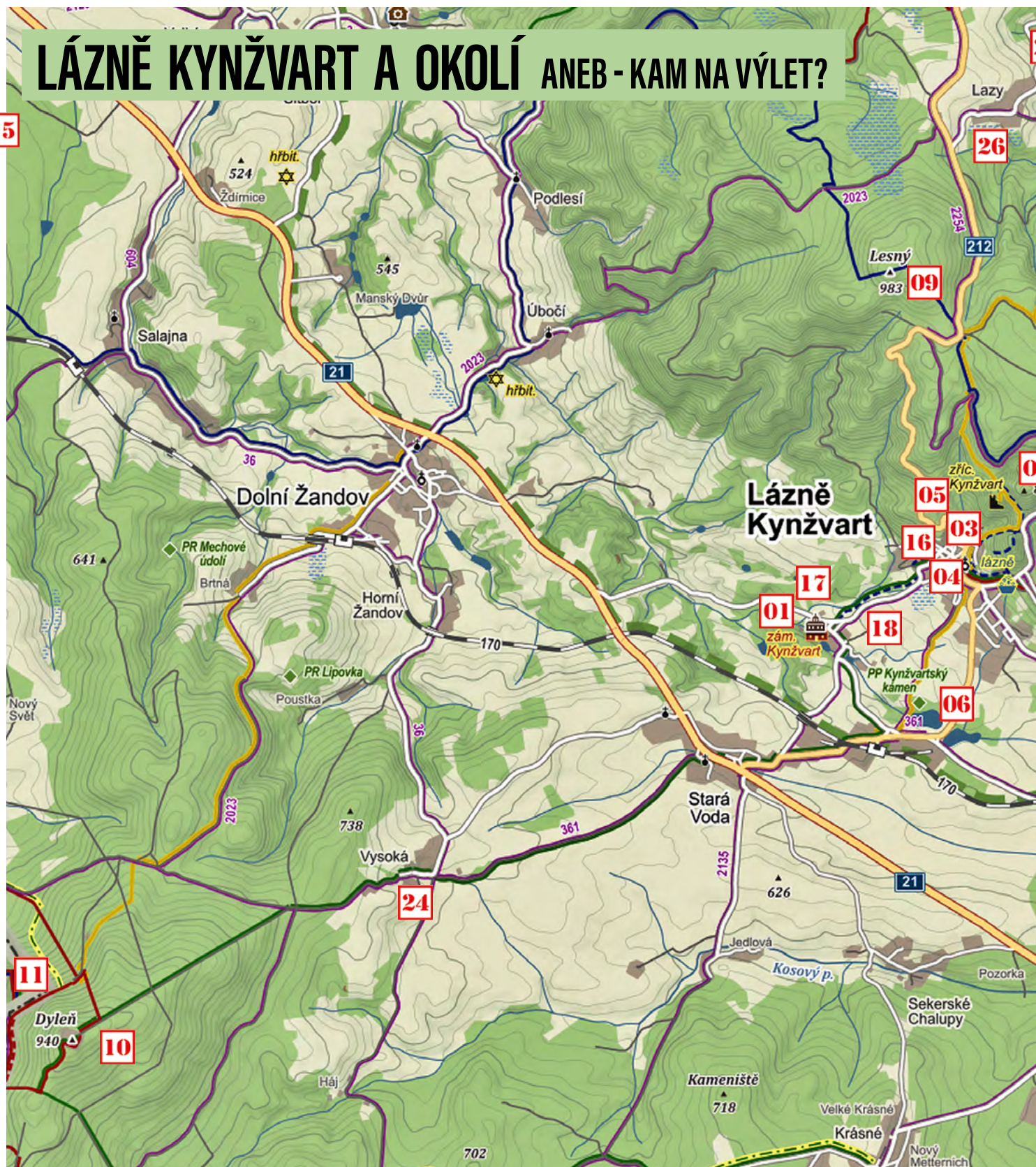
V období 2. světové války byl v Kynžvartě tábor RAD – Říšské pracovní služby, v němž pracovali němečtí chlapci připravující se na příští nasazení

tehdy před budovou radnice žádaly, aby bylo město ušetřeno a vydáno bez boje. V té době se již blížily americké tanky k městu třemi proudy. Starosta tehdy s bílou vlajkou v ruce předal město Američanům, ale americké tanky postupující vzhůru po silnici na Kladskou narazily na odpor v lázeňské čtvrti, kde se několik mladíků z tábora RAD zabarikádovalo a z palebných postavení při silnici ohrožovalo kulomety a pancéřovými pěstmi postup Američanů. Po krátkém boji byl odpor hrstky fanatiků zlomen. Americké vojsko tehdy obývalo Metternichův zámek, kde zřídilo velitelství 1. pěší divize, a později se stal zámek letním sídlem amerického velvyslance Steinhardta. Část vojska USA bydlela v táboře RAD, část na Kladské. OSK Cheb byl jako vládní komisař pro Kynžvart ustanoven Antonín Kučera. V roce 1946 - 1947 proběhla hromadná výměna obyvatel. Němcům, kteří si směli s sebou vzít pouhých 30 kg toho nejcennějšího co měli mimo peněz, zlata a šperků, tak skončila era sedmiletého žití na české půdě

wart renesanční tvrz. Po bitvě na Bílé hoře v roce 1623 získal konfiskované kynžvartské panství rod Metternichů. Byl to velice bohatý šlechtický rod pocházející z Koblenze v Porýní. V letech 1681 - 1691 nechal hrabě Philipp Emerich přestavět původní tvrz na barokní zámek, který měl charakter venkovského sídla s komplexem hospodářských budov. Tento objekt byl teprve v letech 1820 - 1833 přestavěn podle návrhu významného vídeňského architekta Pietra Nobile ve stylu vídeňského klasicismu do dnešní podoby. Rod Metternichů vlastnil kynžvartské panství až do roku 1945, kdy na základě konfiskací přešel zámek do rukou státu. Součástí reprezentativních prostor zámku jsou velice bohaté umělecké sbírky a knihovna, která patří mezi nejhodnotnější šlechtické knihovny v ČR. Zajímavostí je i kabinet kuriozit, který patří mezi nejstarší přístupná muzea v Evropě.

Za pozornost stojí zámecký park, který založil vídeňský dvorní zahradník Riedl při přestavbě zámku. Asi nejzajímavější je lesní kaple sv. Kříže vybudovaná na místě někdejší poustevny.

LÁZNĚ KYNŽVART A OKOLÍ ANEB - KAM NA VÝLET?

1. Zámek Kynžvart

(2,5 km) - národní kulturní památka, rezidence ve stylu klasicismu a empíru, sídlo knížete Klemense V. L. von Metternicha, cenné zámecké sbírky.

2. Hrad Kynžvart

(1,5 km) - jeden z nejvýše položených českých hradů (827 m n. m.)

3. Kostel sv. Markéty

(0,5 km) - římskokatolický kostel založený roku 1372

4. Dům New York

(0,6 km) - nejstarší a nejvýznamnější židovský objekt, velmi zachovalá lázeň „mikve“, připomenutí početné a významné židovské komunity v Kynžvartu

5. Židovský hřbitov

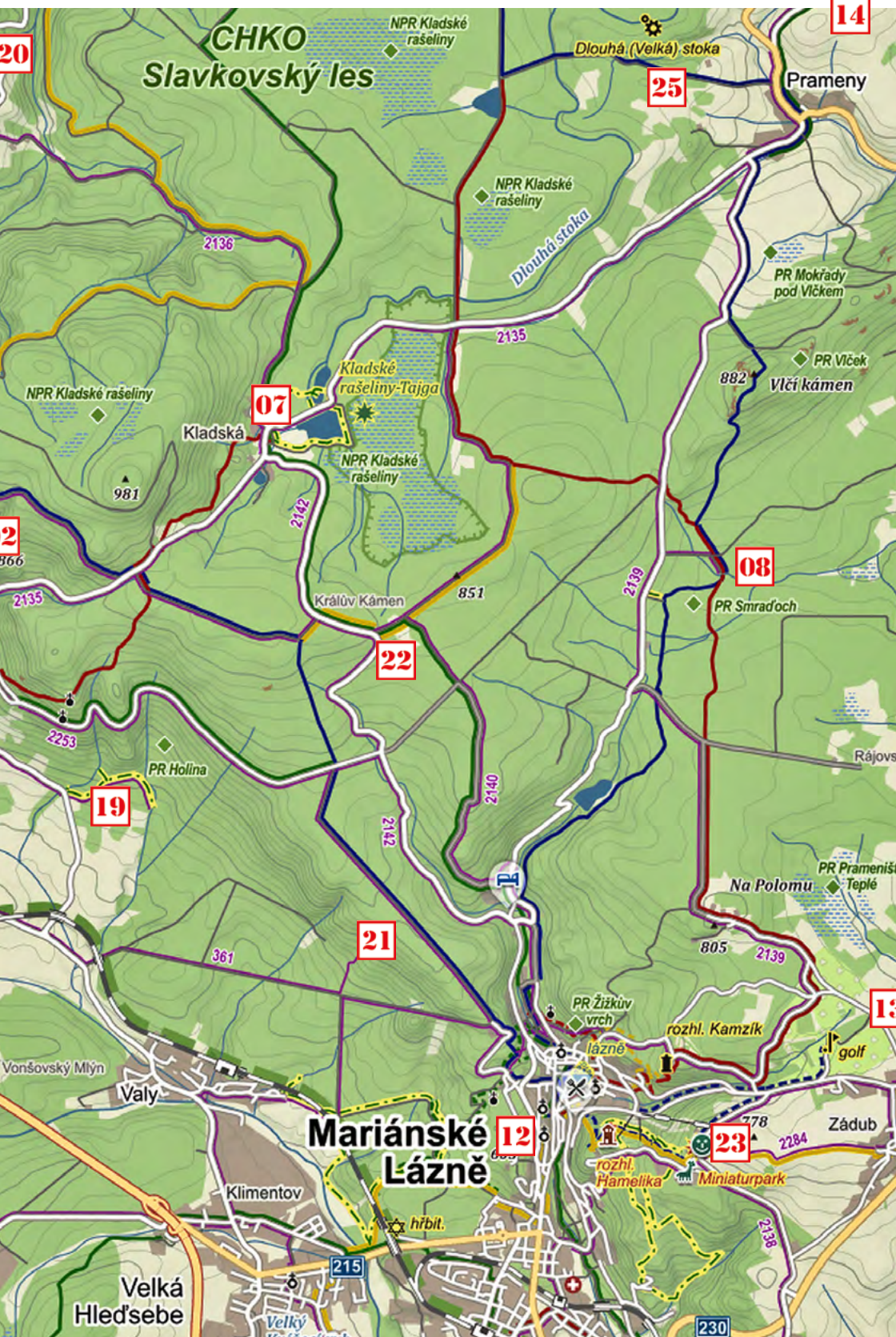
(1,0 km) - památka na židovskou komunitu v Kynžvartu, založen na počátku 16. století

6. Kynžvartský kámen

(2 km) - přírodní památka, žulový blok s dokonale vyvinutými pseudoškrapy (ostrohranné prohloubeniny, systém hřbitků a žlábků)

7. Kladská

(5 km) - lovecký zámek ve švýcarském stylu, naučná stezka kolem Kladského rybníka, hrobka knížete Schonburg-Walderburga, Dům přírody Slavkovského lesa, Kladské rašeliny - národní přírodní rezervace

8. Rašeliniště Smrďoch

(13,5 km) - přírodní rezervace, lesní rašeliniště s vývěry plyného oxidu uhličitého a sirovodíku v podobě zaplavených mořet, Farská kyselka

9. Lesný

(4km) - nejvyšší vrchol Slavkovského lesa (983 m n. m)

10. Dyleň

(10 km) - 940 m vysoká dominanta Českého lesa, na vrcholu je bývalá posádka a retranslační věž

11. Střed Evropy

(10,5 km) - roku 1813 prohlásil Napoleon Bonaparte toto místo za zeměpisný střed Evropy

12. Mariánské Lázně

(10 km) - město v parku a park ve městě, pokladnice léčivých minerálních pramenů, druhé největší české lázně ČR, zajímavé krásnými parky, pseudobarokní litinová kolonáda z roku 1889 národní kulturní památka, unikátní zpívající fontána

13. Klášter Teplá

(24 km) - premonstrátský klášter založený roku 1193 českým šlechticem Hroznatou, nově rekonstruovaný s vyhlášenou klášterní knihovnou, druhou největší a nejzachovalejší po Břevnovském klášteře

14. Bečov nad Teplou

(22 km) - státní zámek s unikátní památkou - relikviářem svatého Maura

15. Cheb

(26 km) - jedno z nejstarších měst ČR s malebným náměstím

16. Kynžvartská lípa

- památný strom (obvod kmene 740 cm, výška 39 m)

17. Bílý kámen

- kdysi křemenné ložisko, do r. 1905 vytěžen firmou HELLER

18. Royal Golf & Spa Club Kynžvart

- nově postavené, unikátní a překrásné golfové hřiště

19. Kynžvartské kyselky

- Jezevčí, Kančí a Liščí prameny

20. Pastýřský buk

- památný strom Slavkovského lesa (stáří 200 let, obvod 604 cm, výška 18 m) dle pověsti vyrostl z ovčácké hole

21. Král smrků

- památný smrk ztepilý, obvod kmene 438 cm, výška 39 m

22. Králův kámen

- hájovna v alpském stylu z roku 1903

23. Boheminiium

- park miniatur významných kulturních památek

24. Vysoká

- obec ze 14. stol., ruiny kostela jsou zajímavým turistickým a kulturním cílem

25. Dlouhá (Velká) stoka

- vodní kanál, významná technická památka, od roku 2014 Národní kulturní památka

26. Lazy

- náhorní obec na hřebeni Slavkovského lesa v nadmořské výšce 800 m

SLAVKOVSKÝ LES

Chráněnou krajinnou oblast Slavkovský les je možné přirovnat k hornatému ostrovu zeleně, klidu a dosud málo narušené přírody v geografickém trojúhelníku Karlových Varů, Mariánských a Františkových Lázní. Oblast je osobitým krajinným celkem vystupujícím příkře nad Tachovskou brázdou, Chebskou a Sokolovskou pánev, na východě přechází pozvolna do Tepelské plošiny. Nejvyšší vrcholy Slavkovského lesa Lesný a Lysina leží v jeho západní části. Významnou součástí lesů jihozápadní části Slavkovského lesa jsou rozlehlá rašeliniště vrchovištního typu s porosty borovice blatky a břízy

celek, nazývaný královské montánní lesy. Ty byly pojmenovány po tehdejších vládci a majiteli - Císařský les. Název se udržel až do konce II. světové války. V období počestování získalo území nový název - Slavkovský les, který se používá dodnes.

K nejzásadnější události v historii Slavkovského lesa došlo po skončení druhé světové války, kdy bylo tehdy téměř veškeré místní obyvatelstvo ze zdejších obcí odsunuto, rozsáhlé pohraničí se téměř ze dne na den vyčistilo a zůstaly jen opuštěné domy. České obyvatelstvo z vnitrozemí jen pomalu přicházelo do zdejších drsných míst a nezděděná se zde objevovali zlatokopové, kteří toužili co nejrychleji zbohatno-

ničilo jednotlivé budovy bývalých vesnic při výcviku ostrých střelb a celé vesnice se tak pomalu vymazávaly z mapy světa. Dalším úderem regionu byl objev bohatých ložisek kvalitního uranu na zdejšího území a potřeba Ruska si jej zajistit pro nastávající konflikt se Západem. Těžba rudy tak vytlačila armádu, která zahlašující stopy své činnosti, většinu těžce poškozených domů tehdejších vsí srovnala se zemí. Na celé ploše Slavkovského lesa tak vznikl liduprázdný prostor. Nezůstaly jen samotné domy, ale i kostely, hřbitovy a také zámecká stavení. Zmizely kříže, boží muka, sochy ve vesnicích, památníky obcí, vzácné relikvie a veškeré stopy po životě dávných zdejších obyvatel.

přítit s charakteristickými rašelinnými druhy. Rozsáhlé lesní komplexy spolu s rašeliništi vytváří ohromný přírodní vodní rezervoár, příznivě ovlivňující vodní režim širokého okolí, především západočeských lázní. Ochrana těchto míst tvorby minerálních pramenů se Chráněná krajinná oblast Slavkovský les výrazně odlišuje od ostatních Chráněných krajinných oblastí v republice.

Kdysi se tu rozprostíraly souvislé hluboké lesy, které tehdy obepínaly celou českou kotlinu a sloužily jako hraniční neprůchodné hvozdy. Proto se nesměly ekonomicky využívat či dokonce kácet. Až roku 1322, kdy bylo k Čechám připojeno také Chebsko, se hranice posunula výrazně na západ a zdejší oblast mohla být konečně využívána také ekonomicky. Zprvu Královská komora lesní pozemky pronajala, ale záhy je zase spojila do jednoho velkého celku. Spojením velkých ploch tak vznikl jednotlý hospodářský

put a pak se vrátil do vnitrozemí.

V roce 1946 rozhodla vláda o zřízení velkých vojenských výcvikových táborů, z nichž byl jeden založen také zde a jehož centrem byla ustanovená obec Prameny. Rozhodnutí dramaticky změnilo celou oblast Slavkovského lesa. Dotčeny byly všechny obce, které se v prostoru budovaného VVT nacházely. Nelze přesně říci, které obci bylo ublíženo nejvíce, následky byly ale děsivé.

Mezi nejvíce ohrožená místa patřily světové lázně, především pak Mariánské lázně. Těm hrozilo, že může dojít k poškození podzemních vod, ale ještě více ztráta prestiže u zahraničních hostů přijíždějících do zdejšího regionu, kterým se nelíbila blízkost vojenských posádek s častými ostrými střelbami. Tehdejší socialistická vláda ale tyto možné problémy ignorovala. V regionu vznikly velké vojenské tábory, cvičné střelnice a vojenské výukové sektory. Vojsko dokonce

Většina vesnic tak nadobro zmizela a zbyly po nich jen nepatrné stopy.

V 70. letech minulého století však došlo k dosídlování vyčistěných oblastí a v kraji započal vznikat nový život. Na uvedeném prostoru byla v roce 1974 vyhlášena Ministerstvem kultury Statní přírodní rezervace Slavkovský les na rozloze 606 km².

Nejcennější místa jsou chráněna v maloplošných chráněných územích, které se dělí podle významu a kategorií:

• Národní přírodní rezervace

Kladské rašeliny, Pluhův bor

• Národní přírodní památky

Křížky, Úpolínová louka, Jan Svatoš

• Přírodní rezervace

Planý vrch, Smradoch, Vlček, Holina, Údolí Teplé, Prameniště Teplé, Mokřady pod Vlčkem, Lazurový vrch, Podhorní vrch

• Přírodní památky

Olšová Vrata, Homolka, Sirňák, Dominova skalka, Kynžvartský kámen, Milhostovské mofety,

Čiperka, Koňský pramen, Moučné pytle, Čedičové varhany u Hlinek, Pístovská louka.

Oblast Slavkovského lesa byla v minulosti cílem dobývání rud. Významnou památkou těžby cínové rudy staré důlní dílo „Jeroným“, které je zpřístupněno veřejnosti.

Státní správu v oblasti ochrany krajiny a přírody vykonává Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. Ve znaku této instituce je příznačně vzácná rostlina arnika horská, typická pro tuto oblast.

www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz

KLADSKÁ

Obec Kladská leží pod vrchem Lysina v centru nejceněnějšího území CHKO Slavkovský les.

Dominantou obce a současně jedním z nejkrásnějších míst Chebska je Kladský rybník a lovecký zámek Kladská. Místo nebylo dlouho obydleno až v roce 1875 kníže Schönburg-Waldenburg vystavěl na Kladské louce lovecký zámek s řadou hospodářských a administrativních budov včetně hostince „U tokajického tetřeva“. Na přelomu 19. a 20. století pak přibýlo zbývajících pět srubů švýcarsko - tyrolského typu. Vlastní zámek je jednoduchá budova ve stylu švýcarských loveckých chat a dnes slouží jako hotel. Je ve správě státního podniku Lesy ČR. Okolí zámku je parkově upraveno a je doporučeným výletním místem.

Od zámku vede kolem romantické vodní plochy po dřevěných chodnících naučná stezka Kladská - rašeliniště Tajga s velmi pestrá flórou i faunou, která je součástí státní řírodní rezervace Kladské rašeliny, kam patří ještě vrchovištní rašeliniště Paterák, Lysina a Malé rašeliniště.

Zajímavý je Kladský rybník, z něhož vychází Dlouhá stoka - unikátní umělý kanál, přivádějící vodu Horního Slavkova pro důlní díla. Stavba byla prohlášena národní technickou památkou.

www.dumprirdy.cz/

dum-prirdy-slavkovskeho-lesa/

RAŠELINIŠTĚ SMRADOCH

Naučná stezka dlouhá jen několik desítek metrů se dvěma vyhlídkovými plošinami, které umožňují pohled na mofetový štít s nepravými bahenními sopkami a vývěry plynů oxidu uhličitého a sirovodíku. Okolní vegetaci tvoří cenné rašelinné a podmačené smrčiny.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA V LÁZNÍCH KYNŽVARTU A JEHO OKOLÍ

HRAD KYNŽVART

Hrad byl vybudován na svahu Slavkovského lesa v nadmořské výšce 824 m jako strážní pomezí hrad pro ochranu zemské hranice a důležité obchodní „Chebské cesty“ spojující Čechy se západní Evropou. Význam tohoto královského hradu (původní název Kunigeswart - Královská stráž) přerušoval zájmy lokálního teritoria, neboť byl správním a vojenským centrem kraje, odkud se řídilo vybírání cla a poplatků.

Nelze přesně určit, kdy byl hrad vystavěn a kdo jej založil. Má se za to, že byl vystavěn přibližně v polovině 13. století za vlády Václava I. Jednookého (vládl do r. 1253) nebo jeho syna Přemysla Otakara II., krále Železného a Zlatého (vládl 1253 - 1278).

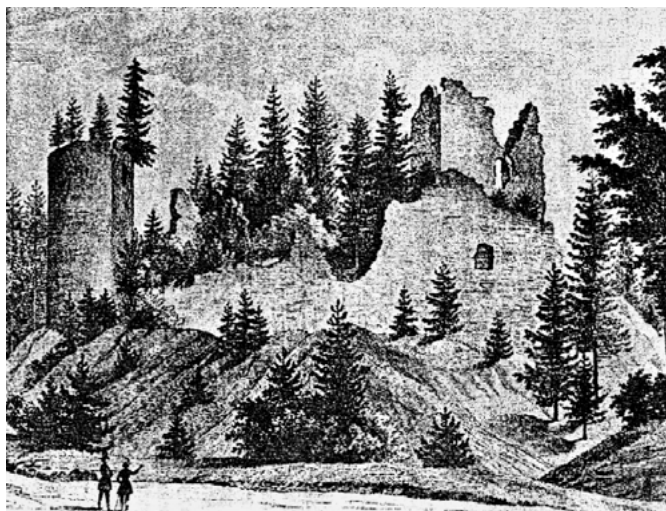
Hrad brzy přešel do šlechtických rukou, v roce 1287 je zmínován jako majitel Tuto z Hartenberka. Do roku 1629, kdy císař Ferdinand II. Štýrský nařídil, aby bylo panství kynžvartské postoupeno s právem dědičným rodu Metternichů, se vystřídalo na hradě 11 dalších významných rodů, které v průběhu 350 let vlastnily hrad. Za dobu své existence byl hrad třikrát zrušován, ale největší zkázu utrpěl v letech 1647-8 v době třicetileté války po útoku švédského vojska. Už nikdy nebyl obnoven. Jeho zkázu dokonalo místní obyvatelstvo, které zužitkovalo rozebrané kamenné zdivo hradu při výstavbě vlastních domů.

Dnes je pozůstatkem kdysi mohutného, historicky velice důležitého hradu téměř zapomenutá ruina nad městem, která tvoří cílový bod pohádkové cesty.

Hrad Kynžvart byl vyhlášen Národní kulturní památkou, jeho majitelem je Česká republika.

KOSTEL SV. MARKÉTY

První zmínka o římskokatolickém kostele pochází z roku 1372. Kostel podlehl v průběhu staletí několika požárům a v roce 1865 zcela vyhořel. Na jeho obnovu byla založena sbírka s velkým finančním příspěvkem knížete R. Metternicha - Winnerburga. V roce 1869 mohla začít výstavba nového kostela, který byl r. 1870 na svátek svaté Markéty opět slavnostně vysvěcen. V té době čítala kynžvartská farnost téměř čtyři tisíce farníků.

BAROKNÍ DŮM NEW YORK

Nárožní barokní dům, jehož výstavba se předpokládá v polovině 17. století, byl několikrát přestavován - naposledy snad v letech 1770 - 1771. Jedná se o nejstarší a nejvýznamnější židovský objekt v Kynžvartu, je od roku 1975 zapsaný jako národní kulturní památka a dosvědčuje početnou a významnou židovskou komunitu v Kynžvartu.

I přesto, že je v současné době v neutěšeném stavu, byly zde zachovány některé historicky cenné detaily, jako je kamenné ostění oken a dveří, vstupní kamenný portál vjezdu, štuková výzdoba chodby, kamenný sloup, který vynáší křížovou klenbu v přístavku a zachovány jsou zbytky figurálních stropních maleb. Nejvýznamnější památkou je však 1,5 m hluboká lázeň „mikve“ v suterénu domu, která je dodnes zcela funkční.

Dům měl řadu významných majitelů, většinou zámožných obchodníků. Název New York pochází údajně z období, kdy dům vlastnil obchodník Wilhelm Zucker (po roce 1842), jehož dcera se provdala do Ameriky a majitel pojmenoval proto dům New York.

ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

Vzhledem k poměrně rozsáhlé židovské komunitě, která žila po staletí v Kynžvartu, byl i hřbitov velice rozsáhlý. Pravděpodobně byl založen počátkem 16. století. O jeho zánik se postarala nejprve řádící skupina místních henleinovců o Křišťálové noci v roce 1938 a definitivní likvidace nastala v roce 1944, kdy němečtí vojáci použili náhrobky jako stavební materiál pro vydláždění chodníků. Po válce byla sice část náhrobků vyzvednuta a důstojně uložena, ale židovský hřbitov již nebyl obnoven. Dnes je připomínán jen sedmi rozvalenými kvádry na svahu lesa. Čitelný nápis „Luise Löwy 1850 - 1908“ nám může připomínat, že se jedná o příbuznou osobu posledního rabína Davida Löwy.

KYNŽVARTSKÝ KÁMEN

Kynžvartský kámen leží na žluté turistické trase vedoucí od železniční stanice Lázně Kynžvart po polní cestě do Lázní Kynžvartu. Jedná se o asi 5 m vysoký blok homolovitého tvaru, jehož oblé stěny jsou zbrázděny tzv. pseudoškrapy, výraznými žlábkami až 0,5 m hlubokými a 5-20 cm širokými, vzniklými mechanickou i chemickou agresivitou stékající srážkové vody.

Tento útvar je podobně, jako řada dalších v blízkém okolí, patrně produktem podpovrchového zvětvávání a představuje odolnější „jádra“ horniny, která se na povrch dostala až po odnosu okolních zvětralin. V jeho okolí naleznete celou řadu zajímavých přírodních útvarů.

Kynžvartský kámen byl vyhlášen 1.1.1990 Přírodní památkou.

DYLEŇ

Hora v Českém lese, ke které se váže řada pověstí. Její vrchol leží v nadmořské výšce 940 m mezi hranicí se SRN a bývalou „železnou oponou“. Hora měla strategický význam v době studené války. Díky svému dalekému rozhledu do Bavorska zde byla postavena základna s pozorovací a odposlouchávací věží, odkud byl monitorován rádiový provoz v téměř celém Bavorsku.

Odposlouchávací stanice ztratila svůj význam po sametové revoluci a tak bylo v devadesátých letech 20. století její vybavení demontováno, věž byla rekonstruována a v současnosti slouží jako retranslační věž, vysílač televizních a rozhlasových programů.

Věž i okolní objekty jsou dnes oplocené a veřejnosti stále nepřístupné.

Pro návštěvníky areálu Léčebných lázní Lázně Kynžvart představuje hora Dyleň krásnou kulisu při pohledu směrem na jihozápad.

STŘED EVROPY

Pod horou Dyleň leží jeden ze středů Evropy, kterých má podle geografických výpočtů Evropa početně. Podle místní tradice však horu Dyleň za zeměpisný střed Evropy prohlásil roku 1813 Napoleon Bonaparte. Připomínkou je kamenný sloup s nápisem, jenž leží pod vrcholem Dyleně asi jeden kilometr jihozápadním směrem.

LESNÝ

Lesný je nejvyšší hora Slavkovského lesa, nachází se poblíž obce Lazy a její nadmořská výška je 983 m. Patří k místům s nejnižší průměrnou roční teplotou ve Slavkovském lese, kolem 5 °C a s nejvyšším ročním srážkovým úhrnem - více než 900 mm.

Na vrchol vede po modré turistické stezce z Vysokého sedla přibližně 1 km dlouhá přístupová trasa od silnice Lazy - Lázně Kynžvart. Dříve zde stávala dřevěná vojenská pozorovatelná, která byla v 80. letech 20. století odstraněna. Dnes na jejím místě stojí dřevěný odpočinkový altán. Rozhled z vrcholu je vlivem zalesnění pouze jižním a západním směrem, je vidět vrch Dyleň v Českém lese a malá část Smrčin.

TIPY NA VÝLET KLÁŠTER TEPLÁ

Klášter založil roku 1193 český šlechtic Hroznata, po němž získal klášter kromě majetku také znak. Nový konvent obývali řeholníci ze strahovského kláštera, do jejichž řádu vstoupil i sám Hroznata. Po jeho smrti zdědil klášter Hroznatův majetek a stal se kulturním a duchovním centrem, kde vzkvétaly rozmanité vědní obory.

V průběhu let došlo k nebyvalému rozmachu kláštera, byla zde zřízena lékárna, stáje, postaven mlýn a pivovar, v klášteře byl uveden do provozu poštovní a telegrafní úřad. Později byla přistavěna novobarošní knihovna a muzeum.

Po odsunutí německých členů řádu byl v 50. letech klášter stejně jako mnoho jiných v Československu uzavřen a sloužil 28 let jako kasárna armády. Pouze kostel a knihovna byly od roku 1958 zpřístupněny k turistickým prohlídkám. V roce 1978 převzal budovy Národní památkový ústav, ale kvůli nedostatku prostředků klášter dál chátral. Řádu premonstrátského byl navrácen v roce 1990 těžce poškozený mnohaletým zanedbáváním.

Nyní má tepelská kanonie 13 členů, spravuje farnosti na mnoha místech v západních Čechách, v klášteře probíhají četné rekonstrukce a kromě pravidelných bohoslužeb se zde konají koncerty a výstavy. Téměř po celý rok nabízí klášter prohlídky svých přístupných částí.

V jejím čele stojí opat Filip Zdeněk Lobkowicz, který každoročně žehná minerálním pramenům v Lázních Kynžvartu.

SPOLEHLIVĚJŠÍ WiFI, ALE ZPOPLATNĚNÁ

Léčebné lázně Lázně Kynžvart provedly v polovině roku velkou výměnu hardware a především propojily všechny lázeňské domy optickou sítí, to vše v celkové hodnotě bezmála 4 miliony Kč. I když na část přispěl zřizovatel, čili Ministerstvo zdravotnictví České republiky, většinu hradily lázně ze svého. Součástí celé investiční akce bylo také nové osazení WiFi vysílačů a zajištění kvalitního a silného signálu na všech domech novou smlouvou s provozovatelem telekomunikačních služeb.

Protože údržba i zabezpečení

MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

Mariánské Lázně jsou nazývány architektonickou perlou. Je to město v parku a park ve městě, pokladnice léčivých minerálních pramenů. Lázně, po jejichž promenádách se procházely slavné osobnosti z celého světa.

Mariánské Lázně jsou druhými největšími českými láznemi, s velkým bohatstvím minerálních pramenů. Území současných lázní patřilo premonstrátskému klášteru v Teplé, jehož opat K. K. Reitenberg prosadil z popudu klášterního lékaře J. J. Nehra počátkem 19. století výstavbu prvních lázeňských hotelů.

Hlavní lázeňskou promenádou je pseudobarošní litinová kolonáda z roku 1889, která se roku 2010 stala národní kulturní památkou. Před kolonádou se velké pozornosti těší zpívající fontána. Jedná se o obdivuhodné spojení vody tryskající podle promyšlené choreografie z více než 250 trysek a oblíbených skladeb nejen vážné, ale i moderní hudby. První skladbu pro fontánu složil Petr Hapka.

DALŠÍ TIPY NA VÝLET

- **Bečov nad Teplou**
- **hrad Loket**
- **Horní Slavkov**
- **Cheb** - náměstí, hrad, krajinná výstava
- **Františkovy Lázně**
- **Loreta u Starého Hroznatova**
- **Soos**
- **Karlovy Vary**
- **Seeberg**
- **Zámek Mostov**
- **Chodovar** - pivovar v Chodové Plané s pivními láznemi a restaurantem Ve skále
- **Sokolov**
- **Vysoká**

PARK MINIATUR BOHEMINIUM

Bezesporu jedna z nejnavštěvovanějších atrakcí v Karlovarském kraji a stálá dominanta Mariánských Lázní je zcela jistě skvělé místo pro výlet!

Již od roku 1999 můžete obdivovat modely českých památek v Parku Boheminiu Mariánské Lázně. Skvělé reference a zážitky našich návštěvníků jsou tou nejlepší pozvánkou na výlet.

Je možné obdivovat kouzlo hradu Karlštejn, technickou

pozoruhodnost Ještědu, nebo nejpohádkovější zámek v Česku na jednom místě? V parku Boheminiu ano!

Těšit se z krás tuzemských pamětihodností jako na dlani, umožňuje více než šest desítek dokonalých zmenšenin významných památek z celé republiky. Jedinečná atrakce je místem zážitků pro malé i velké. Proto neváhejte a navštivte park Boheminiu Mariánské Lázně.

NABÍDKA MASÁŽÍ V LÉČEBNÝCH LÁZNÍCH L.K.

V Léčebných lázních jsme pro Vás připravili rozšíření služeb o masáže. Ve sportovním a rehabilitačním centru jsme vybudovali a vybavili místnost k provádění celé řady masáží. Otevírací doba je sice denně od 16:00 h – do 18:00 h, ale návštěvu je třeba dopředu objednat.

Seznam a ceny masáží:

- **Anti-celulitidní masáž - 90 min. 850,- Kč**
- **Aroma masáž celková - 60 min. 600,- Kč**
- **Aroma masáž částečná - 30 min. 350,- Kč**
- **Bylinné měšce - 90 min. 850,- Kč**
- **Detoxikační medová masáž - 45 min. 600,- Kč**
- **Klasická masáž celková - 60 min. 600,- Kč**
- **Klasická masáž částečná - 30 min. 350,- Kč**
- **Lymfatická masáž částečná - 30 min. 500,- Kč**
- **Masáž lávovými kameny - 60 min. 850,- Kč**
- **Masáž lávovými kameny - 90 min. 1.050,- Kč**
- **Reflexní masáž plosek nohou - 30 min. 400,- Kč**

Masáže se objednávají na tel. čísle + 420 720 038 983.

BRUSLENÍ A PLAVÁNÍ V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH

K zajištění Vaší plné spokojenosti a rozšíření nabídky vyžití ve volném čase jsme pro Vás vyjednali možnost návštěvy sportovních zařízení v Mariánských Lázních. Budete-li mít volnou chvíli a zájem, můžete se pobavit v městský bazén nebo na zimním stadionu.

Na plavání je Vám k dispozici 25metrový bazén s dětským brouzdalištěm a malým tobogánem, ohřívárna, vířivky, a další služby. Provozní doba v bazénu je pro Vás ve dnech pondělí až čtvrtek od 13:00 do 16:00 a je zde domluvena sleva 15 % na

vstupném pro všechny klienty léčebných lázní.

Zimní stadion je pro zájemce k dispozici dle rozpisu, většinou v neděli od 16:00 do 16:30. Pro klienty je rovněž domluvena sleva 15 % nebo je možné rezervovat na určitou hodinu celé kluziště za cenu 200,- Kč á hod. - zajištění dle možností stadionu. Za úplaty je možné zapůjčit si brusle na místě.

V případě zájmu je třeba se ohlásit prostřednictvím recepce nebo sl. asistentky.

Bližší informace získáte:

<http://www.sport-marianskelazne.cz/>

ORIENTAČNÍ PLÁN MĚSTA LÁZNĚ KYNŽVART

DŮLEŽITÉ MÍSTNÍ INFORMACE

Provozní doba a kontakt na příjmací kancelář:

Po - Pá 7:30 - 11:30 12:15 - 15:00

LD Praha, Lázeňská 295

354 91 Lázně Kynžvart

Tel: +420 354 672 151 - 152

Ústředna +420 354 672 111

e-mail: recepce@lazne-kynzvart.cz

Web: www.lazne-kynzvart.cz

Provozní doba sportovního a rehabilitačního centra pro veřejnost:

Bazén a fitness

pondělí - pátek 15:30 - 20:00

sobota 13:00 - 20:00

neděle ZAVŘENO

Od 18:30 hodin je sportovní a rehabilitační centrum otevřeno pouze pro veřejnost.

Úřední hodiny MěÚ L. Kynžvart:

Po, St 7:30-11:00, 12:00-17:00

Út, čt 7:30-11:00, 12:00-14:00

Pátek 7:30-11:00, 12:00-13:00

Ordinace praktického lékaře (dospělí)

pondělí - úterý 9:00-12:00

čtvrtek 9:00 - 12:00 14:00 - 18:00

pátek 13:00 - 15:00

Úřední hodiny České pošty v L.K.

Po - Pá 8:00 - 10:00; 14:00 - 17:00

Bankomat GE MONEY BANK

najdete na budově Městského

úřadu, Náměstí republiky čp. 1

Sauna

Po, Út, St, So společná

čtvrtek - ženy; pátek - muži

neděle ZAVŘENO

Návštěvu sauny v letních měsících (1. 5. - 30. 9.) je třeba objednat na tel. 354 672 158.

Provozní doba městské knihovny

pondělí 8:00-11:00, 12:00-17:00

středa 8:00-11:00, 12:00-17:00

čtvrtek 12:00-14:30

Provozní doba lékárny v L. Kynžvart

pondělí, úterý 9:00 - 12:00

čtvrtek 8:00 - 17:00

pátek 13:00 - 15:00

Návštěvní doba zámku Kynžvart

1. 5.-30. 6. Út-Ne 9:00-16:00

1. 7.-31. 8. Út-Ne 9:00-17:00

1. 9.-30. 9. Út-Ne 9:00-16:00

1. 10.-30. 10. So-Ne 9:00-16:00

Dům přírody Slavkovského lesa - Kladská - otevírací doba

Od 17. 5. do 16. 10. denně kromě pondělí otevřeno od 10:00 - do 18:00.

Organizované skupiny nad 10 osob celoročně po předchozí domluvě.

Provozní doba čerpací stanice Turistické známky

pondělí - pátek 6.00 - 18.00 V prodejně papírnictví (naproti

sobota, neděle 7.00 - 16.00 budově Městského úřadu).

Jízdní řád autobusů - 411330 Mariánské Lázně-Valy-Lázně Kynžvart-Stará Voda

Odjezdy autobusů z autobusové zastávky Lázně Kynžvart do Mariánských Lázní

Pracovní dny: 5:10; 5:30; 5:35; 5:50; 6:27; 7:20; 7:30; 8:15; 10:50; 12:25; 13:45; 15:40; 16:05; 16:25; 18:10

Soboty: 5:30; 8:15; 10:50; 13:45; **Neděle:** 13:00; 14:00; 16:05

Odjezdy autobusů z Mariánských Lázní - zastávka Tržnice, do Lázní Kynžvart

Prac. dny: 5:32; 6:05; 6:17; 7:02; 9:17; 13:22; 14:17; 15:12; 16:12; 17:17; 19:12; **Soboty:** 6:17; 9:17; 13:32; 14:37; **Neděle:** 13:32; 14:37; 17:12

Odjezdy autobusů z autobusové zastávky Lázně Kynžvart na Zámek Kynžvart

Pracovní dny: 5:35; 6:35; 9:35; 16:30; **Soboty:** 6:35; 9:35; **Neděle:** 16:15

Odjezdy autobusů od Zámku Kynžvart do Lázní Kynžvart, autobusová zastávka

Pracovní dny: 6:22; 7:22; 10:27; **Soboty:** 7:19; 10:27; **Neděle:** 13:53;

Odjezdy autobusů z aut. zastávky Lázně Kynžvart do železniční stanice Kynžvart

Pracovní dny: 4:35; 5:35; 5:50; 6:35; 8:15; 9:35; 10:50; 12:25; 14:31; 16:30; 18:10; **Soboty:** 6:35; 9:35; 10:50; **Neděle:** 16:15

Odjezdy autobusů z železniční stanice Kynžvart do města Lázně Kynžvart

Pracovní dny: 5:05; 6:20; 7:20; 10:25; 13:37; 15:32; 17:10; 19:25;

Soboty: 7:17; 10:25; 13:37 **Neděle:** 13:52

Linka č. 16 Doprava Mar. Lázně

Mariánské Lázně, City service - 22:42 Velká Hledebe, Růžek - 22:51

Mariánské Lázně, Slovan - 22:44 Lázně Kynžvart, aut. stanice - 23:02

Mariánské Lázně, Chebská - 22:46 Lázně Kynžvart, žel. st. - 23:05

Mariánské Lázně, Chebská - 22:46 Mariánské Lázně, Chebská - 23:19

Spojení železniční stanice Lázně Kynžvart - viz: www.cd.cz nebo <http://jizdnirady.idnes.cz/>

KULTURNÍ A SPORTOVNÍ AKCE V LÉČEBNÝCH LÁZNÍCH LÁZNĚ KYNŽVART

LEDEN 2017

16. 1. **Tvořivé zimní dílničky**
19. 1. **Kdo si počká, ten se dočká!**
(Divadlo Krejčíka Honzy)
20. 1. **Dětská prohlídka zámku Kynžvart**
21. 1. **Výtvarný den s Nikolou Sutrovou**
24. 1. **Jóga pro děti**
25. 1. **Mandaly** (pískování)
26. 1. **Zumba**
27. 1. **Dětská prohlídka zámku Kynžvart**
28. 1. **Výlet**
30. 1. **Jak se mají zvířátka v zimě**
(ekologický program pro děti)

ÚNOR 2017

1. 2. **Kynžvartské kyselky**
(turistická vycházka)
2. 2. **Jak se mají zvířátka v zimě**
(ekologický program pro děti)
2. 2. **Kino**
4. 2. **Po stopách Yettiho**
(program pro děti v přírodě)
5. 2. **O drakovi**
(Divadélko Máma a Táta)
6. 2. **Tvořivé zimní dílničky**
7. 2. **Maškarní karneval**
8. 2. **Tvořivé zimní dílničky**
14. 2. **Dětská prohlídka zámku Kynžvart**
15. 2. **Tvořivé zimní dílničky**
16. 2. **Kino**
17. 2. **Ovčí pohádka** (Nána divadlo)
18. 2. **Výtvarný den s Nikolou Sutrovou**
20. 2. **Jak se mají zvířátka v zimě**
(ekologický pořad pro děti)
20. 2. **Keramika - LD Orlík**
21. 2. **Jóga pro děti**
22. 2. **Kynžvartské kyselky**
(turistická vycházka)
23. 2. **Jak se mají zvířátka v zimě**
(ekologický program pro děti)
23. 2. **Zumba**
24. 2. **Zdravý životní styl**
– přednáška pro LD Orlík
24. 2. **Dětská prohlídka zámku Kynžvart**
24. 2. **Večerní prohlídka zámku Kynžvart** (pro LD Orlík)
25. 2. **Z pohádky do pohádky**
(Centrum Cvrček)
27. 2. **Vystoupení dětí ZUŠ Bečov**
28. 2. **Masopustní karneval**

BŘEZEN 2017

1. 3. **Mandaly** (pískování)
2. 3. **Kino**
4. 3. **Výlet**
5. 3. **Po stopách Yettiho**
(program pro děti v přírodě)
6. 3. **Pohádkový kabaret**
(Západočeské divadlo Cheb)
9. 3. **Zumba**
14. 3. **Tvořivé zimní dílničky**
16. 3. **Kino**
17. 3. **Dětská prohlídka zámku Kynžvart**
18. 3. **Výtvarný den s Nikolou Sutrovou**
19. 3. **Kynžvartské kyselky**
(turistická vycházka)
20. 3. **Včeličky**
(ekologický program pro děti)
21. 3. **Ptačí cirkus**
(Divadlo Basta – fidli)
22. 3. **Mandaly** (pískování)
23. 3. **Včeličky**
(ekologický program pro děti)
23. 3. **Zumba**
24. 3. **Dětská prohlídka zámku Kynžvart**
28. 3. **Jóga pro děti**
29. 3. **Maškarní karneval**
30. 3. **Kino**

KULTURNÍ AKCE V OKOLÍ LÁZNÍ

4. 2. **Zimním krajem léčivých vod**
37. ročník tradiční turistické akce.
Trasy: lyže 10 km, pěší 10 km
Start: Nádraží ČD M. Lázně,
8:00 - 10:00 hodin
Cíl: M. Lázně, Hotel Krakonoš,
11:00 - 15:00 hodin
Informace: Milena Kafková,
tel. 607 508 740,
e-mail: kfkova.milena@seznam.cz
25. 2. **ICE PÁRTY S HITRÁDIEM DRAGON**
14-17 h. Zimní stadion Mar. Lázně
Diskotéka na ledu a soutěže o ceny
28. 2. **MASOPUSTNÍ - LÁZEŇSKÝ FAŠANK 16:00 - 17:00**
Kolonáda Mariánské Lázně
Vystoupení maskar a hudebníků,
společná oslava masopustu

KULTURNÍ AKCE ZÁMKU

POZOR - Zámek Kynžvart je od 1.1. do 31.3.2017 UZAVŘEN

PARTNEŘI LÉČEBNÝCH LÁZNÍ:

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

medispa

Zbyněk Dostál

ZELENINA & OVOCE

